

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121201448
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121201448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Y. U., G.. W., B.. XX.XX.XXXX, O. X. L. XXXX/X, XXX XX L., o zaplatenie 7.431,54 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20Csp/50/2021-126 zo dňa 15.10.2021, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalobu zamietla.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva a žalobca nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Citoval ustanovenie § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 9 a § 54 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 a § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“) a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. V odôvodnení uviedol, že sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Posudzovaný právny vzťah strán posúdil ako právny vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže právny predchodca žalobcu, U. U., H..U.. bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Žalobca si uplatňoval právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto vyhodnocoval, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že jeho právny predchodca bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Keďže sa jedná o spor s ochranou slabšej strany (žalovanej), bol žalobca súdom vyzvaný na predloženie dôkazov o skúmaní bonity žalovanej. Zistil, že podľa predloženého vyjadrenia mala žalovaná deklarovať príjem vo výške 400 eur, ktorý mal byť overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalobca jednak nepreukázal, aby žalovaná deklarovala príjem v takej výške, ale ani nepreukázal, aby tento príjem overoval právny predchodca žalobcu. Pokiaľ ide o výdavky, tak žalobca uviedol, že náklady na domácnosť predstavovali sumu 198,09

eur. Opäť k uvedenému nepredložil žalobca žiaden doklad. Nie je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, z čoho mali tieto výdavky pozostávať a ani či výška zodpovedala skutočnosti. Žalobca ďalej predložil print screen dopytu do úverového registra, pričom podľa jeho vyjadrenia žalovaná mala existujúce záväzky 0 eur. Konštatoval, že uvedené tvrdenie žalobcu je v rozpore s predloženým dokladom. Z print screenu z úverového registra zistil, že žalovaná ku dňu 06.09.2016 mala splátkový úver, kde suma splátok bola vo výške 4.532 eur. Rovnako mala aj kreditnú kartu s úverovým rámcom 300 eur. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, aby právny predchodca skúmal príjmy a hlavne výdavky žalovanej. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ, t.j., že nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal platnosťou postúpenia pohľadávky na žalobcu. Zistil, že podľa zmluvy bola konečná splatnosť úveru dňa 16.09.2024. Ako už je vyššie uvedené, k vyhláseniu predčasnej splatnosti nedošlo a teda U. nemohla postúpiť žalobcovi dňa 24.03.2020 tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda spoločnosť U. postúpila svoju pohľadávku na žalobcu, konala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 ZoB, ale aj s § 17 ods. 1 ZoSÚ, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom - ustanovením § 92 ods. 8 ZoB a § 17 ods. 1 ZoSÚ). Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, avšak nakoľko si náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu jej trovy konania nevyplývajú, žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalobca ako neúspešná strana nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedené žalobca odôvodnil tým, že žalovaná v písomnom podaní zo dňa 11.01.2018 adresovaným súdu uznala pohľadávku uplatňovanú podanou žalobou a navrhla povoliť splácanie pohľadávky formou pravidelných mesačných splátok vo výške 50 eur. Uvedenú skutočnosť žalovaná výslovne potvrdila aj na pojednávaní, ktoré prebehlo na tamomšom súde dňa 13.01.2020. Žalobca súhlasil s výškou mesačnej splátky a podaním zo dňa 13.02.2019 v priebehu konania navrhol, aby súd rozhodol o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie, čím došlo k naplneniu všetkých procesných podmienok, ktoré vyžaduje zákon (CSP) na to, aby bol súd povinný rozhodnúť o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie. Povinnosť súdu takto rozhodnúť v prípade nastátia uvedenej procesnej situácie bez akýchkoľvek pochyb vyplýva z dikcie ust. § 282 CSP - a to z direktívneho „rozhodne“, t. j. nie „môže rozhodnúť“. Namietal, že ak veriteľ posudzoval bonitu (aspoň) jedným zo spôsobov uvedených v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (tak ako v prejednávacom prípade), potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností (resp. nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu povinností veriteľa posudzovať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou) podľa ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, nakoľko zákonodarca v právnej norme uviedol slovo „alebo“. Podľa žalobcu splnenie povinnosti skúmať bonitu spôsobom prihladenia do databázy vyplýva z čl. 2 bod 2.1. a 2.3 a čl. 7.7.1 Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery U. U., H.U., ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 08.09.2016. Pravdivosť uvedených postupov banky žalobca riadne preukázal, keď súdu doručil výstup z bankového systému ohľadne skúmania bonity. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že dôležité je, aby bol vykonaný dopyt v čase posudzovania bonity a podpisu úverovej zmluvy, čo sa udialo. V tomto konkrétnom prípade bol dopyt vykonaný dva dni pred podpisom Zmluvy o splátkovom úvere a bonita bola vypočítaná správne, teda na základe výsledkov dopytu. Výsledkom posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver bol jednoznačný záver o jej platobnej spôsobilosti/schopnosti splácať daný úver. Žalobca v konaní tvrdil a tvrdí, že postupca bonity žalovanej riadne skúmal, pričom toto tvrdenie bolo počas celého konania medzi stranami sporu nesporným. Uvedené tvrdenie zostalo nesporným aj v čase vyhlásenia rozsudku, nakoľko žalovaná bola síce v predmetnom konaní aktívna, avšak ku skúmaniu bonity zo strany postupcu sa absolútne nevyjadřila. Žalovaná žiadnym spôsobom nerozporevala tvrdenia uvedené žalobcom v písomných podaniach ohľadne bonity, na základe čoho je nutné skutkové tvrdenia žalobcu považovať za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Podľa žalobcu ak súd dospel k záveru, s ktorým sa žalobca nestotožňuje - a síce, že postupca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru - potom táto skutočnosť v žiadnom prípade neznamená neplatnosť postúpenia pohľadávky a súd mal (a mohol) žalobcovi priznať nárok na zaplatenie splátok úveru, ktoré

nadobudli splatnosť ku dňu vyhlásenia rozsudku. S ohľadom na to, že pre rozsudok je v zmysle ust. § 217 ods. 1 CSP rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, nemožno mať potom podľa názoru žalobcu žiadne pochybnosti o splatnosti splátok úveru splatných do dňa 05.11.2021 (do dňa vydania rozsudku), čo predstavuje podstatnú časť uplatneného nároku. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok žalobcu, to, či súd prvej inštancie zachoval správny procesný postup, na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. Podľa § 282 CSP, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

10. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu ohľadne uznania dlhu žalovanou odvolací súd v prvom rade poukazuje na zmätočnosť odvolacích námietok žalobcu, keď ten v odvolaní poukazuje na podanie žalovanej adresovanej súdu zo dňa 11.01.2018, ktorým mala uznať pohľadávku podanou žalobou a navrhnúť povolenie splácania pohľadávky formou splátok vo výške 50 eur, aj že mala žalovaná potvrdiť uvedenú skutočnosť na pojednávaní dňa 13.01.2020. Zároveň mal žalobca podaním zo dňa 13.2.2019 navrhnúť súdu rozhodnúť o nároku rozsudkom pre uznanie nároku. Totiž žaloba bola podaná dňa 18.12.2020 na Okresnom súde Banská Bystrica a uvedené prejavy vôle strán sporu nie sú obsahu spisu, teda ani návrh žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie.

11. Pokiaľ má žalobca na mysli písomné vyjadrenie žalovanej zo dňa 02.08.2021 (č.l. 99 spisu), toto vyjadrenie nemožno považovať za taký prejav jeho vôle, ktorý by vyvolával právne účinky predpokladané v ust. § 282 CSP. V konaní nebolo sporné, že Zmluva o splátkovom úvere zo dňa 08.09.2016, z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok uplatnený žalobou má povahu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovanou - spotrebiteľom pred súdom skutočnosťou, ktorá by pozbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, resp. zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, alebo či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a pod. Aj v tomto prípade okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že žalovaná existenciu dlhu nespochybňovala a písomné vyjadrenie zo dňa 02.08.2021 formulovala pod tlakom okolností, akou je nepochybne prebiehajúce súdne konanie a snaha o povolenie splácať dlžnú čiastku formou splátok. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/149/2017 zo dňa 21.08.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/79/2015 z 25.02.2016) .

12. Odvolací súd pripomína rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro cit.: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a SalvatEditores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a SalvatEditores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

13. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že v danej veci neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre uznanie nároku podľa § 282 CSP a súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ sa zaoberal uplatneným nárokom z hmotnoprávneho hľadiska a splnil si povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy zameranej na ochranu spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal skúmaním aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý ako postupník nadobudol pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ žalobcom zodpovedal všetky otázky, ktoré považoval pre rozhodnutie za podstatné, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje.

15. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru, že žalobca, resp. jeho právny predchodca nepostupoval dôsledne podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

16. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. ZoSÚ.

17. Vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo (čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, rozsudok Súdneho dvora z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais C-565/12, obdobne rozsudok C - 449/13) a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom, resp. jeho právny predchodcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, správne súd prvej inštancie vyhodnocoval, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonita žalovanej bola náležite skúmaná, že došlo k splneniu povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

18. Veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a

pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

19. Žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie splnenia povinnosti veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalovanej s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním zo dňa 22.09.2021, v ktorom uviedol, že klientom deklarováný príjem overený dopytom do Sociálnej poisťovne predstavuje 400 eur, existujúce záväzky klienta 0 eur (zistené dopytom z úverového registra), náklady na domácnosť 198,09 eura, ukazovateľ schopnosti splácať (disponibilný zostatok 202 eur) a maximálne splátkové zaťaženie 55 % a že splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok, a teda podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta bola splnená. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca pripojil len výťah dopytu do úverového registra o lustrácii žalovanej k dňu 06.09.2016.

20. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako právny nástupca veriteľa v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovanej ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal listinnými dôkazmi tvrdené overenie deklarovaného príjmu vo výške 400 eur dopytom do Sociálnej poisťovne, resp. nepredložil iný listinný dôkaz svedčiaci o príjme žalovanej. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno, že by jeho právny predchodca zisťoval a vyhodnotil príjem žalovanej pred uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere. Tvrdenie žalobcu o nákladoch žalovanej na domácnosť vo výške 198,09 neboli ničím podložené. Žalobca si sám rozporuje v tvrdení, že žalovaná nemá žiadne existujúce úverové záväzky, keď žalovaná ku dňu 06.09.2016 mala splátkový úver, kde suma splátok bola vo výške 4.532 eur. Rovnako mala aj kreditnú kartu s úverovým rámcom 300 eur. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

21. Pri overovaní bonity žalovanej nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii dostatočné údaje o príjmoch a výdavkoch žalovanej, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovanej o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalovanej). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru je správny.

22. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ v znení platnom k 24.3.2020, kedy mala byť predmetná pohľadávka postúpená v prospech žalobcu, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so

všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Keďže v prejednávanej veci k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo, právny predchodca žalobcu v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorá nebola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru (16.09.2024) a taktiež sa nejednalo ani o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, preto postúpenie pohľadávky s odkazom na Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2020 bolo neplatné pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a teda správne dôvodom na zamietnutie žaloby bol nedostatok aktívnej legítimácie žalobcu.

24. Pokiaľ žalobca potrebné zistenia v konaní odvodzoval od jeho nerozporovaného tvrdenia na základe ustanovenia § 151 ods. 1 CSP, takýto postup v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - § 306 CSP) nepovažuje odvolací súd za náležitý v prípade, že súd požaduje skutočné preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti. Súd prvej inštancie požadoval relevantný dôkaz o skúmaní bonity žalovanej pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, ktorý mohol vykonať aj bez návrhu. Uvedený postup súdu prvej inštancie je v súlade s ustanovením § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz a zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Súd je totiž vždy povinný ex offa poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva. K posudzovaniu bonity odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18, podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

25. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. Správne rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).